

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 19-20 травня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

3. Темех І. Т. Конституційно-правовий статус правозахисних громадських організацій, правова система, громадянське суспільство та держава – Львів, 2007- К., 2010. – 20 с.

4. Адміністративне право України : [навчальний посібник] : [у 2-х томах] / [Галуцько В.В., Олефір В.І., Пихтін М.П. та ін] ; за заг. ред. В.В. Галуцька. — Херсон : ПАТ «Херсонська міська друкарня» 2011. — Т. 1 : Загальне адміністративне право. — 320 с.

5. Рамазанова У. В. Адміністративно-правова характеристика громадських об'єднань/ У. В. Рамазанова// Митна справа. – 2012 - №5(83). – Ч. 2. – Кн. 1. – С. 222-226.

6. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000 № 1835-III (Редакція станом на 01.01.2016) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1835-14>.

КІБЕРСКВОТИНГ ЯК РІЗНОВИД ПОРУШЕННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Матяш О.

студент V курсу юридичного факультету

Сумського державного університету

Науковий керівник: Ілляшенко А. В.

к.держ.упр., ст. викладач кафедри СМП юридичного факультету

Сумського державного університету

Сьогодні Інтернет-ринок є чи не найрозвинінішим і надзвичайно прибутковим способом ведення торгівлі. Створення сайту із асортиментом певних товарів чи послуг, для отримання в подальшому прибутку передбачає спочатку покупку доменного імені.

Домен – це імя сайту. Кожен домен обслуговується групою серверів. Він складається з імені та доменної зони. Доменна зона – це показник ієрархічної приналежності до певної групи (пишеться вкінці домену, після крапки). Доменні зони можна поділити на міжнародні (.com, .org) та національні (.ua, .ru). Національні в свою чергу бувають залежно від сфери діяльності (.gov.ua) та регіональні (sumy.ua) [1]. Також доменні зони бувають трьох рівнів. До I рівня відносяться міжнародні домени, наприклад, .com, .net, .org. Національні ж домени можуть бути трьох рівнів. Приміром, I рівень - .ua, II рівень - .com.ua, III рівень - .sumy.com.ua.

Доменне імя – це алфавітно-цифрова комбінація, яка ідентифікує конкретний вузол Всесвітньої мережі. Воно зазвичай складається з 2-х і більше частин розділених крапками. Права частина ідентифікує доменну зону(область, країну), а ліва – кінцевий вузол мережі(назву конкретної організації чи торгової марки).

Кіберсквотинг (англ. cybersquatting) – придбання доменних імен, співзвучних назвам відомих компаній, або просто з «дорогими» назвами з метою їхнього подальшого перепродажу або розміщення реклами. Люди, що практикують такі дії, називаються кіберсквотерами [2].

Найпоширенішими видами сучасного кіберсквотингу є:

1) Галузевий кіберсквотинг – це реєстрація доменів за назвою видів діяльності, послуг, товарів тощо. Він є одним з найприбутковіших з поміж інших видів, оскільки володіння доменом, що точно відповідає назві галузі або товару, це вже запорука успіху. Безперечними плюсами такого бізнесу є прямий потік цільових користувачів,

брендовість і престижність, легкість запам'ятовування домену на слух і візуально, релевантність для пошукових систем, відсутність можливості того, що домен відсудять за порушення чийх-небудь прав. Але всі основні імена в мережі вже давно зайняті. Існує лише шанс перекупити певне ім'я на аукціоні, але це потребує значних капіталовкладень та і часу.

2) Брендний кіберсквотинг – це реєстрація доменних імен, що містять популярні товарні знаки, фірмові найменування, тобто засоби індивідуалізації, охоронювані законом. У такому виді бізнесу існує ризик понести відповідальність за неправомірні дії і позбавитися доменного імені. Однак, якщо судові витрати значно перевищують ціну, яку запросив кіберсквотер, то зрозуміло, що законним власникам товарних знаків набагато простіше і вигідніше викупити доменне ім'я, ніж займатися судовим процесом.

3) Іменним кіберсквотингом є реєстрація доменів, що збігаються з прізвищами знаменитих особистостей. Такий кіберсквотинг дуже подібний до брендового, проте є законним видом бізнесу, оскільки домен, співзвучний з будь-яким прізвищем, не може викликати прецеденту порушення прав окремого праволодильця.

4) Географічний кіберсквотинг – це реєстрація доменних імен у вигляді географічних назв (назв місцевості, міста країни, острову). Володіння таким доменним ім'ям дозволяє отримувати постійний приплив відвідувачів на ресурс. Однак із зрозумілих причин база доменних імен географічного кіберсквотингу вичерпна.

5) Захисним кіберсквотингом є реєстрація власником популярного сайту (товарного знаку) доменних імен близьких, співзвучних, схожих, зв'язаних за змістом з його власним доменним ім'ям. Така процедура має захисний характер і використовується для того, щоб не стати жертвою кіберсквотерів. Наприклад, власник сайту *firma.ru* може, також, зареєструвати домени *firma-msk.ru*, *firma-spb.ru* і *firma.org*, *antifirma.ru* і т.п., щоб перенаправляти з них відвідувачів на свій основний сайт.

6) Тайпсквотинг – це реєстрація доменних імен, близьких за написанням з адресами популярних сайтів у розрахунку на помилку певного кола користувачів [2].

Тайпсквотерський URL-локатор буде, як правило, схожим на адресу сайту жертви за одним із наступних критеріїв:

- загальні помилки або написання іноземною мовою назви домену (*example.com*);
- орфографічні помилки на основі друкарських (*xample.com* або *examplre.com*);
- по-іншому сформульоване доменне ім'я *examples.com* або інший домен найвищого рівня (*example.org*) [3].

Зазвичай, користувачів тайпсквотерських сайтів часто обманюють, змушуючи думати, що вони знаходиться на справжньому сайті, за допомогою копіювання або аналогічного логотипу, макету оригінального веб-сайту або його змісту.

Реєстрація домену з однією зміненою літерою може дати сайту одразу кілька тисяч відвідувачів, тому таке доменне ім'я можна вигідно продати або заробляти на рекламі на такому «несправжньому» сайті [4].

Взагалі, доменне ім'я як таке, фігурує в українському законодавстві про інтелектуальну власність лише опосередковано. Так, п.4 ст. 16 Закону України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" передбачено як один зі способів використання знака застосування знака в доменних іменах [5]. Завдяки цьому і можна зареєструвати доменне ім'я як знак для товарів і послуг. І якщо така реєстрація не є

обов'язковою для більшості доменів другого рівня (.com, .org, .net), то для реєстрації доменів верхнього рівня UA отримання свідоцтва на знак є єдиною можливою умовою.

Сьогодні реєстрація домену як товарного знака є найкращим варіантом захисту прав власника сайту, і по суті єдиним правильним. Також найчастіше немає необхідності в окремій реєстрації знака. Зазвичай велика кількість власників бізнесу віддає перевагу реєстрації торгової марки, під якою виготовляє товар або надає послуги, ще на самому початку або ж до початку ведення бізнесу. За часом найчастіше це збігається з розробкою веб-сайту. Отже, зареєструвавши торгову марку для ведення бізнесу, власник отримує додатково можливість захистити доменне ім'я будь-якого рівня і отримати домен верхнього рівня .ua [3].

На жаль, виникають ситуації, коли добросовісний бізнесмен, бажаючи зареєструвати доменне ім'я співзвучне своїй торговій марці, з подивом дізнається, що за нього це вже зробили.

Зараз в Україні спори, пов'язані із порушенням прав інтелектуальної власності на торговельну марку в доменних іменах, розглядаються судами України відповідно до їхньої юрисдикції. Судова практика свідчить про те, що подібні судові процеси є дуже затратними як з точки зору часу, так і коштів. Тому з метою уникнення судового розгляду спору в Україні власники прав на торговельні марки намагаються врегулювати питання позасудовим шляхом, пристосовувавши з цією метою практику надіслання попереджувальних листів власникам, реєстраторам свого домену.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Доменне ім'я. [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – <http://fedun.com.ua/ru/internet/54-how-register-domain-name.html>.

2. Зініна У. В. Захист прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет// У.В. Зініна - [електронний ресурс] – режим доступу – http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/VAUM-VS/2009_3.pdf.

3. Ходаківський Є.І. Інтелектуальна власність/ Є.І. Ходаківський - [електронний ресурс] – режим доступу – <http://pidruchniki.com/1595021063585/pravo/kiberskvoting>.

4. Коваленко Т. Кіберсквотинг, ринок купівлі та продажу доменів// Т. Коваленко - [електронний ресурс] – режим доступу – http://ftp.s12.freehost.com.ua/2013_6/6.pdf.

5. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 року// Відомості Верховної Ради України. – 1993. - № 7. – ст. 36.

ЗМАГАЛЬНІСТЬ СТОРІН В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ

Мельник І.А.

*студентка II курсу юридичного факультету
Сумського державного університету*

Науковий керівник: Колеснікова М.В.

*к.ю.н., старший викладач кафедри АГПФЕБ юридичного факультету
Сумського державного університету*

Сучасна процедура судового розгляду неможлива без визнаного міжнародною спільнотою принципу змагальності. Змагальність пронизує усі стадії адміністративного провадження та виступає головною передумовою незалежності